

Bruxelles, 2. prosinca 2016.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2016/0379 (COD)

15135/16
ADD 8

ENER 418
ENV 758
CLIMA 169
COMPET 637
CONSOM 301
FISC 221
IA 131
CODEC 1809

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavni tajnik Europske komisije,
potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Datum primitka: 1. prosinca 2016.

Za: g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: SWD(2016) 411 final

Predmet: RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK PROCJENE UČINKA
Priložen dokumentu Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o
zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije (preinaka)
Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu električne energije
(preinaka) Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju
Agencije za suradnju energetske regulatora (preinaka) Prijedlog uredbe
Europskog parlamenta i Vijeća o pripremljenosti za rizike u sektoru
električne energije

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2016) 411 final.

Priloženo: SWD(2016) 411 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.11.2016.
SWD(2016) 411 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

Priložen dokumentu

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije (preinaka)

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu električne energije (preinaka)

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Agencije za suradnju energetske regulatora (preinaka)

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pripremljenosti za rizike u sektoru električne energije

{COM(2016) 861 final}

{SWD(2016) 410 final}

{SWD(2016) 412 final}

{SWD(2016) 413 final}

Sažetak

Procjena učinka:

- Prijedloga direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije (preinaka)
- Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu električne energije (preinaka)
- Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Agencije za suradnju energetskih regulatora (preinaka)
- Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pripremljenosti za rizike u sektoru električne energije

A. Potreba za djelovanjem

Zašto? O kakvom je problemu riječ? Najviše 11 redaka

Funkcionalna energetska tržišta koja osiguravaju energiju po konkurentnim cijenama ključna su za postizanje gospodarskog rasta i dobrobiti potrošača te su stoga u središtu energetske politike EU-a. Ona su i ključni cilj energetske unije, pa je EU najavio da namjerava izraditi zakonodavne prijedloge o sigurnosti opskrbe električnom energijom i preoblikovati tržište električne energije povezivanjem veleprodaje i maloprodaje. U ovoj procjeni učinka pokazuje se da će prijelaz na gospodarstvo s niskom razinom ugljika imati dalekosežne posljedice na organizaciju sektora električne energije u EU-u te na uloge tržišnih dionika i potrošača. Utvrđuju se potencijalna potrebna poboljšanja u četiri međusobno povezana područja: i. trenutačni oblik tržišta nije prikladan za prihvaćanje varijabilne, često decentralizirane proizvodnje velikih količina električne energije i omogućivanje novog tehnološkog razvoja; ii. postoji zabrinutost u vezi s nekoordiniranim tržištima kapaciteta te hoće li buduća ulaganja u proizvodne kapacitete biti dostatna; iii. u pripremi za krizne situacije ili pri upravljanju krizama države članice primjenjuju nekoordinirane nacionalne pristupe i naginju zanemarivanju prekogranične situacije i iv. na maloprodajnim tržištima električne energije sporo se uvode nove usluge, razine usluga su niske a uspješnost tržišta upitna.

Što se nastoji postići ovom inicijativom? Najviše 8 redaka

Općeniti je cilj politike učiniti tržišta električne energije sigurnijima, djelotvornijima i konkurentnijima, a istodobno osigurati da se električna energija proizvodi na održiv način i ostane pristupačna svima. Za to treba u potpunosti iskoristiti tržišno nadmetanje u pogledu cijena, kao i raspona i razine usluga, i te koristi trebaju osjetiti svi potrošači. Četiri su specifična cilja: i. preoblikovati tržište tako da varijabilna i često decentralizirana proizvodnja električne energije bude isplativa, uzimajući u obzir tehnološki razvoj; ii. pojednostavniti ulaganje u ispravnu količinu i vrstu izvora kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe, a istodobno ograničili mogući štetni učinci nekoordiniranih mehanizama za razvoj kapaciteta; iii. poboljšati uzajamno oslanjanje država članica u doba opterećenja sustava te jačanje njihove koordinacije i suradnje u krizama i iv. riješiti uzroke i simptome slabog tržišnog natjecanja na maloprodajnim tržištima električne energije.

Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a? Najviše 7 redaka

Tržišta električne energije postala su integriranija zahvaljujući povećanom prekograničnom trgovanju električnom energijom i većim brojem fizičkih interkonekcija u europskoj električnoj mreži. Zbog tih faktora u kombinaciji s progresivno većim udjelima energije iz obnovljivih izvora nacionalni su električni sustavi mnogo više međuovisni nego prije. Cilj je ove inicijative izmjena postojećeg zakonodavstva EU-a i stvaranje novih okvira za prekograničnu suradnju. To se zakonski i u praksi može postići samo na europskoj razini. Države članice ne mogu se same jednako učinkovito nositi s tim izazovima. Za izgradnju učinkovitijeg, integriranog tržišta električne energije EU-a i osiguravanje koordiniranijeg odgovora politike na sigurnost opskrbe potrebni su usklađeni i koordinirani pristupi svih država članica. To se najdjelotvornije može postići djelovanjem EU-a.

B. Rješenja

Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije politika razmatrale? Daje li se prednost određenoj opciji? Zašto? Najviše 14 redaka

U procjeni učinka prikazan je niz zakonodavnih i nezakonodavnih opcija politike za svako od četiri utvrđena problematična područja.

Za **preoblikovanje tržišta**: (0) bez djelovanja EU-a; (0+) neregulatorna opcija; (1) poboljšanje fleksibilnosti tržišta uvođenjem pravno obvezujućeg okvira uz ostavljanje prostora za nacionalnu provedbu. U okviru ove opcije utvrđene su različite mogućnosti za integraciju tržišta, od najmanje ambiciozne (a) do najambicioznije (c); (2) potpuna integracija tržišta EU-a. Prednost se daje opciji 1.(c).

Za **olakšavanje ulaganja u proizvodne kapacitete**: (0) bez djelovanja EU-a; (0+) neregulatorna opcija; (1) ostvarivanje poboljšanog energetskog tržišta bez mehanizama za razvoj kapaciteta; (2) osnovni mehanizmi za razvoj kapaciteta na temelju analize adekvatnosti na razini EU-a; (3) osnovni mehanizmi za razvoj kapaciteta s okvirom EU-a za prekogranično sudjelovanje; (4) utvrđivanje mehanizama za razvoj kapaciteta na razini EU-a / regionalnoj razini. Prednost se daje opciji 3. (koja obuhvaća i opcije 1. i 2.).

Za **poboljšanje pouzdanosti i suradnje država članica u kriznim razdobljima**: (0) bez djelovanja EU-a; (0+) primjena neregulatorne opcije; (1) zajednička minimalna pravila koja države članice moraju poštovati; (2) zajednička minimalna pravila plus obveza učinkovite suradnje u regionalnom kontekstu i kontekstu EU-a; (3) potpuno usklađivanje i donošenje odluka na regionalnoj razini. Prednost se daje opciji 2.

Za **rješavanje slabe konkurencije na maloprodajnim tržištima**: (0) bez djelovanja EU-a; (0+) neregulatorna opcija za poboljšanje konkurencije i angažmana potrošača; (1) uvođenje pravno obvezujućeg okvira uz ostavljanje prostora za nacionalnu provedbu; (2) potpuno usklađivanje i opsežne zaštitne mjere za potrošače.

<u>Prednost se daje opciji 1.</u>
Opcije kojima se daje prednost najučinkovitije su, najisplativije i najdosljednije s drugim područjima politika.
Tko podržava koju opciju? Najviše 7 redaka
Razne opcije i zamisli temelje se na ponderiranju opcija i argumenata koje su iznijeli svi mjerodavni dionici, posebice tijekom javnih rasprava. Smatramo da su predložene inicijative pravedni i razmjerni kompromisi. Vjerujemo da će se njima ostvariti tržišta koja su kratkoročno i srednjoročno sigurnija, učinkovitija i konkurentnija, a istodobno će se osigurati da se električna energija proizvodi na održiv način i ostane cjenovno pristupačna. Predloženim inicijativama osigurava se nenarušavanje unutarnjeg tržišta električne energije.
C. Učinci opcije kojoj se daje prednost
Koje su prednosti opcije kojoj se daje prednost (uz one glavne)? Najviše 12 redaka
U nastavku je iznesen cjelovit pregled koristi opcija kojima se daje prednost: <ul style="list-style-type: none"> – doprinosi se unutarnjem tržištu električne energije uspostavom jednakih uvjeta za različite izvore na strani ponude/potražnje. Time se povećava pritisak konkurencije te bi se stoga mogao smanjiti pritisak na račune za električnu energiju, što će u konačnici koristiti potrošačima i gospodarstvu bez utjecaja na okoliš. Nadalje, funkcionalno tržište električne energije imaće neizravne koristi za okoliš jer će stvoriti poticaje za povećanje niskouglične proizvodnje; – pouzdaniji električni sustavi u Europi uz niže troškove. Oni koriste gospodarstvu i donose izravne koristi poduzećima i potrošačima. To bi pomoglo spriječiti elektroenergetske krize i, ako do njih ipak dođe, optimizirati oskudne izvore i osigurati da tržišta nastavljaju funkcionirati što je moguće dulje; – učinkovitiji rad europskih prijenosnih i distribucijskih sustava. Time se postižu uštede koje se u konačnici mogu prenijeti na potrošače, uključujući energetske siromašne i poduzeća. I to su koristi za gospodarstvo i građane. To ima i neizravne koristi za okoliš jer učinkovitiji sustav može bolje primiti velike udjele energije iz obnovljivih izvora; – predložene mjere o energetske siromaštvu imat će pozitivan učinak na zdravlje i dobrobit kućanstava u EU-u, a njima će se i neizravno povećati produktivnost cijeloga gospodarstva.
Koliki su troškovi opcije kojoj se daje prednost (uz one glavne)? Najviše 12 redaka
Dionici će možda biti izloženi administrativnim troškovima zbog potrebne prilagodbe poslovnih praksi kako bi se pojednostavnile promjene funkcioniranja tržišta električne energije koje su predložene u okviru inicijative. Međutim, bit će i ušteda kako se tržišta električne energije budu više integrirala. Ne očekuju se znatni izravni negativni utjecaji na društvo ili okoliš.
Kakvi su učinci na MSP-ove i konkurentnost? Najviše 8 redaka
Predloženim inicijativama smanjit će se prepreke za ulazak novih igrača na tržište, kojima će se pružiti stabilan okvir za poslovanje. To je posebno važno za nova poduzeća i MSP-ove koji obično nude inovativne energetske usluge i proizvode. S druge strane, vrlo mala postrojenja mogla bi biti izložena administrativnim učincima. Ti učinci znatno se smanjuju mjerama kojima se olakšava njihova agregacija, odnosno dopušta zajednički rad i upravljanje velikim brojem malih postrojenja. Isto tako, predviđaju se i određena izuzeća.
Hoće li to bitno utjecati na nacionalne proračune i uprave? Najviše 4 retka
Predloženim inicijativama mogu nastati jednokratni troškovi za države članice koje će morati izmijeniti svoja zakonodavstva. Možda će se nametnuti i dodatno opterećenje nadležnim tijelima jer će ona morati nadzirati provedbu ovih inicijativa i trajno pratiti njihovu primjenu. Međutim, utjecaj će biti ograničen jer nadležna tijela već vrše takve dužnosti na nacionalnoj razini.
Hoće li biti drugih bitnih učinaka? Najviše 6 redaka
Može se predvidjeti bliža suradnja s ugovornim strankama Energetske zajednice kada te zemlje provedu i primijene predložene inicijative. To posebice vrijedi za države članice koje graniče sa zemljama članicama Energetske zajednice.
Proporcionalnost?
Gore sažetim opcijama kojima se daje prednost zajedničko je to što se njima želi postići ravnoteža između četiriju ciljeva: i. poboljšanja opće konkurentnosti, učinkovitosti i pouzdanosti tržišta električne energije; ii. omogućivanja prelaska na niskougličnu proizvodnju električne energije; iii. promicanja regionalne suradnje i iv. ostavljanja prostora za nacionalnu provedbu.
D. Daljnje mjere
Kad će se politika preispitati? Najviše 4 retka
Komisija će pratiti prenošenje zakonodavstva i usklađenost s donesenim mjerama. Ako bude potrebno, poduzet će i izvršne mjere. Agencija za suradnju energetske regulatora (ACER) pratit će napredak u postizanju ciljeva predloženih inicijativa na godišnjoj osnovi. Komisija će ocjenjivati učinkovitost, djelotvornost, usklađenost i relevantnost konačnih donesenih mjera pet godina (indikativno) nakon stupanja na snagu donesenih mjera.